

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Johannes 10, 1 – 5
Middagdienst
Dooop

Broeders en zusters, in verband met het kerk-school project dat dit keer als thema de kerk heeft, wil onze goede Herder Jezus Christus ons, onder andere leren hoe wij kunnen zien of iemand een herder of een rover is. Zo wil de Here ons nieuwe kracht geven in het geloof. Uit dank voor wat de Here ons geeft willen wij Hem loven en prijzen in onze liederen. Daarom zingen we straks na de zegengroet van de Here van Psalm 122 het eerste vers. We beginnen deze dienst echter met de Here te belijden dat we helemaal van zijn zorg afhankelijk zijn. Laten we nu gaan staan en ons hart richten op de Here.

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Lied : Psalm 122 : 1**
- 4. Gebed voor de opening van de dienst**
- 5. Doop**
- 6. Schriftlezing : Johannes 10 : 1 - 21**
- 7. Lied : Gezang 32 : 1 en 2**
- 8. Tekst : Johannes 10 : 1 - 5**
- 9. Lied : Psalm 84 : 1 en 2**
- 10. Dankzegging en voorbede**
- 11. Slotzang : Psalm 87 : 1, 3 en 5**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

De Here Jezus heeft net een meneer die vanaf zijn geboorte blind was beter gemaakt. De man had nog nooit van zijn leven iets gezien. Maar de Here Jezus had ervoor gezorgd dat deze arme man nu kon zien. En daarna was Hij weggegaan.

Nu waren er toen de Here Jezus leefde heel geleerde mensen, die heel veel van de Bijbel wisten. Maar deze mensen die waren niet zo blij met de Here Jezus. Ze vonden dat Hij allemaal onrust in de kerk bracht. Veel te veel mensen luisterden naar Jezus en werden zijn volgelingen.

Die geleerde mannen waren Farizeeën. En die Farizeeën hadden wat mensen op pad gestuurd om Jezus in de gaten te houden. Zo hadden ze ook gezien dat Jezus die blinde man genezen had. Maar ze vertrouwden het niet helemaal. Ze vroegen zich af of er misschien wat achter zat. Een truc of bedrog. Daarom namen ze die man mee om allerlei vragen aan hem te stellen. En die man vertelde zijn verhaal. Hoe Jezus modder had gemaakt, die op zijn ogen had gelegd. Hoe hij zich daarna gewassen had en daarna kon zien. Wat een wonder!

Maar de Farizeeën die hadden zo hun bedenkingen. Die konden het niet geloven. En daarom lieten zij zijn vader en moeder komen. Maar die zeiden precies hetzelfde. Terwijl de Farizeeën naar de zoon wezen vroegen zij: Is dit uw zoon, van wie u zegt dat hij blind geboren is? Hoe kan hij dan nu zien? En toen zeiden zijn ouders: wij weten dat dit onze zoon is, en dat hij blind geboren is; maar hoe hij nu zien kan, weten wij niet, en wie zijn ogen geopend heeft, wij weten het niet. Maar vraag het hem zelf. Hij is oud genoeg om voor zichzelf te spreken.

En weer gaan ze de genezen man ondervragen. Weer willen ze weten wat er gebeurd is. En ook willen ze weten wat hij nu van Jezus vindt. En hij zegt dat hij het ook allemaal niet precies weet, maar dat hij één ding weet: de Here Jezus kon dit alleen doen door de kracht van God. Omdat God aan zijn kant staat. En toen werden de Farizeeën heel boos. Want die geloofden niet in de Here Jezus. Ze geloofden niet dat Hij van God kwam. En daarom gooiden ze hem uit de kerk. Hij mocht daar nooit meer komen.

Als Jezus dan een tijdje later de man weer tegenkomt, dan vraagt Hij hem of hij in Jezus gelooft. En hij geloofde in de Here Jezus. En toen zei Jezus: Tot een oordeel ben Ik in

de wereld gekomen, opdat wie niet zien, zien mogen, en wie zien, blind worden. Deze man, die blind geweest was, zag het: Jezus is de Zoon van God. Maar de Farizeeën die niet blind geboren waren zagen niet dat Jezus de Zoon van God was.

En sommige van de Farizeeën hoorden dat en vroegen boos: Zijn wij soms blind? En natuurlijk vinden ze zichzelf niet blind. Zij zijn de leiders van Israël. Zij leiden het volk. Zij zijn niet blind, maar Jezus is blind. Zij leiden het volk, maar Jezus misleidt het volk. En zo staan Jezus en de Farizeeën dan tegenover elkaar. En in hun midden ligt de vraag: wie heeft er nu gelijk?

En dan gaat Jezus het verhaal vertellen van de goede Herder. Hij gaat uitleggen hoe je kunt zien of iemand een goede of een slechte herder is.

Het gaat in deze preek over de herkenning van de goede herder

Een goede herder:

- 1. komt binnen door de deur,**
- 2. kent de namen van zijn schapen,**
- 3. wordt herkend door de schapen.**

We zullen dus allereerst zien dat **een goede herder binnenkomt door de deur**. Zoals jullie misschien wel weten, waren er in Israël heel veel kuddes met schapen. Als de Here Jezus dan ook het beeld gaat gebruiken van een herder, dan begrijpt iedere luisteraar waar Jezus het over heeft. Nu zijn er in ons land niet zoveel herders meer. Wij zouden vandaag waarschijnlijk een ander beeld gebruiken.

Stel dat je bijvoorbeeld in de buurt van je eigen huis wat aan het fietsen bent. En terwijl je langs een huis rijdt zie je hoe een meneer een sleutel in het slot van de voordeur doet en naar binnen gaat. Kijk je daarvan op? Is dat vreemd? Nee, helemaal niet. Mensen gebruiken altijd een sleutel om hun huis binnen te gaan. Dat is heel gewoon. En daar kijkt niemand van op. Maar even later zie je bij een ander huis, dat daar iemand door een keukenraam naar binnen klimt. En je bent gelijk gespitst. Wat gebeurt daar? Zou daar iemand aan het ... inbreken zijn? Daar denken we al gauw aan als we iemand door een raam een huis zien binnengaan. Zo ongewoon is het. Als iemand door de deur naar binnen gaat, valt het ons nauwelijks op.

Aan de manier waarop iemand een huis binnengaat kunnen wij dus zien of iemand daar naar binnen mag gaan of niet. Als iemand niet op de normale manier, door de deur, een

huis binnen gaat, dan heeft hij waarschijnlijk geen goede bedoelingen. Maar is hij een dief en een inbreker.

Zoals wij dus gelijk kunnen zien aan de manier waarop iemand een huis binnengaat of die persoon goede of slechte bedoelingen heeft. Zo kon je dat in de tijd van de Here Jezus dat ook zien bij een schaapskooi.

Bij een schaapskooi in Israël moet je denken aan een stuk land waar ze een muur omheen hebben gemaakt door stenen op elkaar te stapelen. Er zat dus niet iets van een dak overheen. In die muur was er dan één plaats open. Je begrijpt dat het veel werk was om zo'n kooi te maken. Daarom sloegen de herders vaak de handen ineen en maakten met elkaar een schaapskooi. Zo zaten daar dus schapen van verschillende kuddes in een kooi. En de herders hielden om de beurt de wacht, zodat er niemand door de deur de schaapskooi kon binnendringen en de schapen zou roven. Alleen herders van de kudden mochten en konden binnen. Als iemand dus over de muur naar binnen wilde klimmen, dan wist je gelijk: 'Die heeft daar niets te zoeken, want dan ging hij wel door de deur naar binnen.' Mensen die over de muur klimmen zijn rovers en dieven. Een echte herder herken je dus allereerst aan de manier waarop hij naar binnen gaat.

In de tweede plaats **herken je de herder aan het feit dat Hij de namen van de schapen kent**. Stel je eens voor dat de school net uit gaat en jij en je klasgenoten verlaten het schoolplein. En dan hoor je in de verte een man roepen: 'Hé, jij daar, kom eens hier bij mij!' Wat zou je dan doen? Misschien kijk je even om of te kijken tegen wie hij het heeft. Maar ach er lopen zoveel kinderen, hij kan het tegen iedereen hebben. En als die man het tegen jou heeft, dan zet je het misschien wel op een lopen. Want het is zo goed als zeker een vreemde man. Een man die je helemaal niet kent. Want als jullie elkaar kenden, dan had hij gewoon je naam geroepen. Hé Wim, hé Anieke, hé Jasper, hé Rachel (Sliedrecht: hé Geralde, hé Bram, hé Gerard en Rieneke, hé Erik, hé Lisanne). Als je zo je naam hoort roepen, dan weet je gewoon dat jij geroepen wordt. Dat iemand het tegen jou heeft. En dan kijk je zeker om. Want als iemand je naam kent, dan is het zo goed als zeker iemand die jij ook kent. Iemand met wie je een band hebt. Misschien is het je opa of je vader of een oom of een buurman, of iemand uit de kerk. Maar je kent hem. En dat geeft vertrouwen.

Zo kent een herder zijn schapen ook allemaal bij hun naam. Iemand die de schapen niet kent, die kan geen wijs uit al die schapen. Ze lijken allemaal op elkaar. En omdat hij ze

niet kent, heeft hij geen band met ze. Maar dat is ook niet nodig voor wat hij met die schapen wil. Hij was namelijk niet naar binnen geklommen om voor de schapen te zorgen, maar om ze te roven. Hij houdt niet van de schapen. Hij wil ze alleen maar hebben. Voor zichzelf. Maar een herder als die zijn schapen roept, dan heeft hij het beste met ze voor. Dat gaat hij ze meenemen naar buiten, zodat ze kunnen drinken bij de drinkplaatsen en ze kunnen eten van het gras. Vreemdelingen kennen de schapen niet en als ze ze roepen hebben ze zelden goede plannen.

Dat is het tweede kenmerk van de herder, dat hij zijn schapen echt kent.

En het laatste kenmerk is dat de **herder wordt herkend door de schapen**. Schapen kennen de stem van hun herder. Ze weten welke woorden en kreten hij gebruikt. Daar zijn ze mee vertrouwd. En ze weten dat als ze hun herder volgen, dat hij ze naar drinkplaatsen zal brengen en naar plaatsen waar gras is om te eten. Dat hebben ze al zo vaak ervaren, dat ze niet aarzelen om achter hun herder aan te gaan. Maar als er dan een vreemdeling komt die iets van hen wil, dan zullen er niet over denken om achter die man aan te gaan. Hij is niet via de deur binnen gegaan. Hij kent hun naam niet. En zij kennen zijn stem niet. Wat wil die man van ons? Hij heeft verkeerde bedoelingen met ons.

Stel dat er een dief bij jullie zou binnenkomen – niet dat je daar bang voor moet zijn hoor – maar stel nu even. En hij zou tegen je zeggen dat je met hem mee moet gaan. Zou je dat dan maar doen. Zou je rustig zeggen: ‘Nou dag mam’? Natuurlijk niet. Je zou je waarschijnlijk aan je moeder vastklampen en zeggen: ‘Ik wil niet mee. Ik wil hier blijven’. Maar als je vader nu tegen je zei: ‘Hé - dan daar je naam bij noemde – ga je mee naar dit of naar dat.’ Dan ging je zonder te aarzelen mee. Je gaf je moeder een kus en was weg. Wat je bij de één absoluut niet wil, omdat je hem niet vertrouwt, doe je bij een ander, een bekende met plezier. Het is dus heel eenvoudig om te ontdekken wie een herder is en wie een rover is.

Laten we dan nu eens teruggaan naar die twist tussen de Here Jezus en de Farizeeën en kijken of de Here Jezus nu een herder of een rover is. Hoe is de Here Jezus een leider geworden van het volk? Heeft Hij gezegd: Mensen nu moeten jullie eens allemaal goed naar Mij luisteren wat Ik weet veel beter hoe als in elkaar zit dan de Farizeeën? Nee. Hij heeft Zichzelf niet naar voren geschoven. Hij heeft Zichzelf niet opgedrongen. Maar eerst is Johannes gekomen en die heeft gezegd dat de Here Jezus, de Zoon van God

eraan kwam. En toen de Here Jezus door Johannes in de Jordaan gedoopt werd, toen heeft God Zelf de Here Jezus aangewezen. 'Dit is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb.' En wat gebeurde er nog meer? De Heilige Geest daalde op de Here Jezus neer in de vorm van een duif. God heeft Zelf de Here Jezus aangewezen als een leider voor het volk. God heeft voor Hem de deur van de schaapskooi geopend en Hem binnengelaten. De Here Jezus is niet gekomen om te roven, maar om de kudde te weiden.

En Hij kent ieder schaap en ieder lam van de kudde. Ook die van jou en die van mij. Hij heeft jou naam zelfs met die van Zichzelf verbonden. Trouwens ook met de naam van zijn Vader en van de Heilige Geest. Weet je wanneer? Bij je doop. Toen heeft de Here je bij je naam genoemd en gezegd: . . . ik doop je in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

En nu zeg je misschien: 'Maar dat is niet waar, dat zegt de Here niet, maar de dominee.' En dan heb je gelijk. Maar die dominee die staat daar maar niet namens zichzelf. Die dominee, en trouwens ook de ouderlingen en de diakenen, die zijn door de goede Herder, onze Here Jezus Christus aan ons als gemeente gegeven. Die dominee die heeft zichzelf niet tot dominee gemaakt. Ik heb niet gezegd: 'Mensen in Gorinchem en Sliedrecht, ik heb gehoord dat jullie een dominee zoeken. Ik zal wel eens bij jullie dominee worden.' Nee, de kerken van Gorinchem en Sliedrecht hebben onder leiding van de kerkenraad mij geroepen. En de kerken hebben mij vervolgens onderzocht. Ze hebben mij ondervraagd over allerlei dingen die de Here Jezus in de Bijbel aan ons verteld heeft. Om te ontdekken of ik mijn eigen verhaaltjes zou komen vertellen, of dat ik de stem van de goede herder in de gemeente wil laten horen. Zo hebben ze bij de deur van de schaapskooi de wacht gehouden.

En zo zorgt vandaag de Here Jezus voor zijn kudde hier op aarde. Voor jullie jongens en meisjes, maar ook voor je vader en je moeder. De Here Jezus is Zelf niet meer op de aarde, maar zit in de hemel op zijn troon. Maar toch is Hij nog altijd diezelfde goede Herder. Die zijn schapen bij hun naam kent. En die de schapen naar buiten voert om ze naar plaatsen te brengen waar ze kunnen eten en drinken, zodat ze in leven blijven.

En zo riep de Here Jezus je als het ware vanmorgen Zelf uit je bed. Toen je vader of moeder je riep, was daar in feite de Here Jezus in, die je je vader en moeder heeft gegeven. En toen vanmorgen de kerkdienst begon heeft de Here Jezus ons begroet met

zijn vertrouwde woord: Genade en vrede zij u van God de Vader en van de Here Jezus Christus. En de Here heeft ons meegevoerd naar buiten. Ja, niet echt. Maar in onze gedachten. Hij heeft ons door de lezing van de wet laten zien, uit welke diepe put Hij ons heeft gered. Door onze zonden waren we verloren. Maar de Here Jezus heeft ons uit die put getrokken door voor onze zonden te betalen. En zo heeft Hij ons vandaag en zo laat Hij ons elke zondag in de bijbel laten zien wie Hij is. Hoe lief Hij ons heeft. Hoe trouw Hij voor ons zorgt. Zelf en door alle mensen die Hij roept om Hem te dienen. Allereerst in de kerkelijke ambtsdragers, de dominee en de ouderlingen en de diakenen. Maar ook door je ouders en je meester en juf op school. Ook zij mogen je namens de Here leiden.

Maar pas op voor mensen die over de muur willen binnenklimmen en een ander geluid laten horen dan dat vertrouwde geluid van de Here Jezus Christus. Een geluid dat spreekt van zonde maar ook van genade, van Gods liefde, maar ook van Gods toorn, van dood maar ook van eeuwig leven.

Amen